

[Ole Bjørn Kraft.]

tabe af Krigen. Det er ikke herom, Uenigheden vil opstaa. Uenigheden kommer først til Orde ved Bedømmelsen af de Resultater, som ei opnaaet til Sikring af Freden, og ved Bedømmelsen af, hvilke Konsekvenser man tør drage af Situationen i Verden efter den store Krig.

Vi hævder, at det ikke kan være nogen dansk Rigsdag eller nogen dansk Regering tilladt at forveksle Ønskeligheden af en fredelig Udvikling med Virkeligheden, at det vilde være uansvarligt overfor Folkets Fremtid og dets Historie at bruge dette Land som Indsats i et Forsøg paa at skabe en Tilstand, som man ikke har nogen som helst Sikkerhed for i Virkeligheden kan skabes. Der er intet Ansvar, der er højere for nogen Regering, den være sig radikal, socialdemokratisk, venstre eller konservativ, end Ansvaret for Rigets Selvstændighed og Folkets Selvbestemmelsesret. Først naar Regeringen har opfyldt dette Ansvar, kan anden Gerning gøres.

Der er naturligvis i denne Opfattelse ikke nogen som helst Modsætning til Ønsket om at fremme Arbejdet for Freden. Professor Mazaryk, den czekoslovakiske Republikks Præsident, hvis demokratiske og fredselskende Sindelag alle erkender, har opstillet Spørgsmaalet om, hvorledes man kan bringe Bestræbelserne for Freden i Samklang med Forberedelserne for Statens Sikkerhed og Forsvar. Han siger herom:

„Forkyndelsen af Freden staar ikke i Modstrid med Bestræbelserne for at forsvare Staten. At værge sig er etisk tilladt, den stærke Mand truer ikke, men han er dog forberedt til Forsvar, ikke til Angreb paa andre.“

Det er det Synspunkt, som ligger til Grund for hele den konservative Betragtning af disse Spørgsmaal.

I de 10 Aar, Folkeforbundet har arbejdet, har dets Hovedopgave naturligt været at søge at begrænse Muligheden af ny Krig ved Nedbringelse af de militære Rustninger; men endnu i Dag er der ikke opnaaet noget Resultat, man har end ikke fastsat Datoen for den almindelige Nedrustningskonference, der skal forberede den Nedrustning. Europas Stater, der udtrykker Ønskeligheden af en almindelig Nedrustning, har i disse 10 Aar ikke kunnet blive enige om, efter hvilke Principper en saadan Nedrustning skal finde Sted. Til Trods for de stadige Drøftelser i Genève, til Trods for stadige Konferencer, Forberedelse af mange tekniske Skemaer er intet praktisk Fremskridt blevet gjort i

Retning af en Overenskomst om Begrænsningen af Rustningerne, og en Opgørelse af Europas væbnede Magt i Dag vil vise Stigning i Stedet for Nedgang:

Men dette behøvede ikke at være afgørende for en Bedømmelse af Udsigterne for en fredelig Udvikling, hvis der var andre Tegn, der tydede paa, at disse 10 Aars forgæves Anstrengelser for at sikre Freden paa anden Maade end ved Taler, Kongresser, Resolutioner og Traktater — der vel efter deres Ordlyd er Redskaber for Freden, men som ikke byder Garanti for, at de vil være virksomme, naar de skal prøves — kun maatte begrundes ved praktiske Vanskeligheder, om hvilke man turde haabe, at de en Dag vil blive overvundet — hvis man altsaa turde paastaa, at man i disse 10 Aar havde set et Europa, hvis Befolkning og Regeringer med stadig stigende Styrke fralagde sig Villien til at anvende de Vaaben, der i saa rigelig Grad er til Stede, og hvis man kunde pege paa, at Tilfredsheden med den Tilstand, der blev skabt ved Versailles-Traktaten, og som er Grundlaget for den Fred, der blev skabt, havde været voksende i de Folk, for hvem denne Ordning besøglede Nederlaget.

Men ingen tør paastaa, at dette er Tilfældet. Det vil være nødvendigt for enhver at indrømme, at der er en nøje Sammenhæng til Stede imellem de mislykkede Bestræbelser for at naa positive Resultater og den Aand, der hersker i Europa. De europæiske Folk har indtil i Dag ikke fundet, at der i Folkeforbundspagten, i Locarno-Overenskomsten, i Kellogg-Pagten, eller hvad man ellers kunde nævne, er tilstrækkelig politisk Virkelighed til, at de tør opgive deres Frihed eller til at opgive at lade deres nationale Sikkerhed bero paa noget som helst andet end deres egen Evne til at forsvare sig. En Sammenligning mellem de Forhaabninger, man for 10 Aar siden nærede med Hensyn til Muligheden af igennem Folkeforbundet at have fundet et virksomt Middel mod Krigen og til Fredstankens Evne til at vinde de europæiske Folks Sind, og de Forhaabninger, man i Dag kan nære til Europas Fremtid, vil vise, at 1930 betyder et Vendepunkt, og at vi i Dag har mindre Grund til at føle os trygge, mindre Grund til at være forhaabningsfulde end paa noget andet Tidspunkt siden den store Krigs Afslutning.

Et slaaende Udtryk for denne Tankegang fandt man i den Artikel, som Frarigs Udenrigsminister Briand lod sit Tale-